

De høye strømprisene

Strid om kjernekraft:

– Finnes ingen tryggere energiform

STAVANGER: Er ikke det et stort risiko? Det er det ikke, sier Sunniva Rose. Men det er en risiko for å ikke ha nok energi til å drive økonomien. Det er det som er det største problemet. Det er det som er det største problemet. Det er det som er det største problemet.

STAVANGER: Er ikke det et stort risiko? Det er det ikke, sier Sunniva Rose. Men det er en risiko for å ikke ha nok energi til å drive økonomien. Det er det som er det største problemet. Det er det som er det største problemet. Det er det som er det største problemet.

STAVANGER: Er ikke det et stort risiko? Det er det ikke, sier Sunniva Rose. Men det er en risiko for å ikke ha nok energi til å drive økonomien. Det er det som er det største problemet. Det er det som er det største problemet. Det er det som er det største problemet.

STAVANGER: Er ikke det et stort risiko? Det er det ikke, sier Sunniva Rose. Men det er en risiko for å ikke ha nok energi til å drive økonomien. Det er det som er det største problemet. Det er det som er det største problemet. Det er det som er det største problemet.

STAVANGER: Er ikke det et stort risiko? Det er det ikke, sier Sunniva Rose. Men det er en risiko for å ikke ha nok energi til å drive økonomien. Det er det som er det største problemet. Det er det som er det største problemet. Det er det som er det største problemet.

STAVANGER: Er ikke det et stort risiko? Det er det ikke, sier Sunniva Rose. Men det er en risiko for å ikke ha nok energi til å drive økonomien. Det er det som er det største problemet. Det er det som er det største problemet. Det er det som er det største problemet.

STAVANGER: Er ikke det et stort risiko? Det er det ikke, sier Sunniva Rose. Men det er en risiko for å ikke ha nok energi til å drive økonomien. Det er det som er det største problemet. Det er det som er det største problemet. Det er det som er det største problemet.

STAVANGER: Er ikke det et stort risiko? Det er det ikke, sier Sunniva Rose. Men det er en risiko for å ikke ha nok energi til å drive økonomien. Det er det som er det største problemet. Det er det som er det største problemet. Det er det som er det største problemet.

STAVANGER: Er ikke det et stort risiko? Det er det ikke, sier Sunniva Rose. Men det er en risiko for å ikke ha nok energi til å drive økonomien. Det er det som er det største problemet. Det er det som er det største problemet. Det er det som er det største problemet.

STAVANGER: Er ikke det et stort risiko? Det er det ikke, sier Sunniva Rose. Men det er en risiko for å ikke ha nok energi til å drive økonomien. Det er det som er det største problemet. Det er det som er det største problemet. Det er det som er det største problemet.

STAVANGER: Er ikke det et stort risiko? Det er det ikke, sier Sunniva Rose. Men det er en risiko for å ikke ha nok energi til å drive økonomien. Det er det som er det største problemet. Det er det som er det største problemet. Det er det som er det største problemet.

STAVANGER: Er ikke det et stort risiko? Det er det ikke, sier Sunniva Rose. Men det er en risiko for å ikke ha nok energi til å drive økonomien. Det er det som er det største problemet. Det er det som er det største problemet. Det er det som er det største problemet.

SALG **HELGØ**

SPESIALTILBUD PÅ LØSSEHEFTE

SPESIALTILBUD PÅ LØSSEHEFTE

SPESIALTILBUD PÅ LØSSEHEFTE

KJERNEFYSIKER SUNNIVA ROSE MENER AVFALLSPROBLEMATIKKEN KNYTTET TIL KJERNEKRAFT ER OVERDREVET.

STAVANGER: – Hvilken risiko? Det er ikke farlig. Jeg synes det er så rart at folk trekker opp risikobildet. Selv hvis du inkluderer ulykkene innenfor kjernekraft finnes det ingen tryggere energiform, mener kjernefysiker Sunniva Rose.

Jonas Vikingstad (Stavanger Aftenblad)

STEFFEN SÆLE I KLIMAVENNER FOR KJERNEKRAFT MENER BEHOVET FOR KJERNEKRAFT I NORGE ER TIL STEDET.

Er kjernekraftverk løsningen på økende kraftforbruk i Norge?

Helt klart, mener enkelte. Kraftoverskuddet forsvinner og kjernekraft løser problemer. Helt uaktuelt, mener andre. Det er en uakseptabel energikilde **Har vi noe å frykte?**

De over 40 år husker kanskje Tsjernobyl-ulykken i 1986. Kan slike ulykker skje igjen? Eller er nyere kraftverk så sikre at selv vannkraft er mer farlig?

Miljøgevinst?

Hva så med miljøgevinsten? Er kjernekraft en grønn og fornybar energikilde eller en avfallsproduserende miljøverstering?

Her får du svarene

I denne artikkelen har vi stilt disse spørsmålene til kjernefysiker Sunniva Rose, NTNU professor Jan Emblemsvåg, Naturvernforbundets leder Truls

Gulowsen, Klimavenner for kjernekraft og sjefen for Norges siste atomreaktor, Ole Christen Reistad.

– Kjernekraft er en naturlig følgesvenn til det grønne skiftet, sier Jan Emblemsvåg som er professor ved NTNU. Han er positiv til kjernekraft. Det grønne skiftet forutsetter mer kraftkrevende industri som for eksempel datasentre. Da vil kraftoverskuddet forsvinne, mener han.

– Da kommer vi over på kjernekraft.

– *Hvorfor har vi ikke da begynt med det i Norge?*

– Vi har frem til nå ikke vært i en situasjon der vi må stille oss kritiske spørsmål om veien fremover. Så synes jeg også mediene har vært for ukritisk fokusert på ulempene ved gammel og utdatert kjernekraft som Tsjernobyl. Ingen i dag ville bygget noe som ligner på det man bygget på 80-tallet, slår han fast.

Kjernekraft til Norge? – Ja, absolutt

Hvis vi fikk muligheten. Burde nordmenn ønske et kjernekraftverk velkommen?

– Ja, absolutt. Behovet er absolutt til stede. Det som er sikkert er at vi trenger mer energi. Da må valget falle på den energikilden med lavest fotavtrykk, sier Steffen Sæle

Han styremedlem i Klimavenner for kjernekraft, en forening som har viet sitt arbeid til å skape aksept for kjernekraft i Norge. Sæle er sivilingeniør med spesialitet innenfor sikkerhet. Han er overbevist. Norge må satse på kjernekraft.

Han mener bruken av ressurser, arealer og maskiner er langt lavere enn andre energikilder.

Hva sier tilgjengelig data om dette?

Vi har innhentet data som er gjort tilgjengelig av geolog og geofysiker Jonny Hesthammer og Wouter Bell Gravendeel.

Har vi noe å frykte?

Er det en risiko forbundet med nyere kjernekraftverk?

– Nei. Jeg klarer ikke å se noen risikoelementer, annet enn av nærmest teoretisk karakter, sier Emblemsvåg.

Her møter han kraftig motbør fra Naturvernforbundet.

Truls Gulowsen er forbundets leder. Han mener kjernekraft er en uakseptabel energikilde, fordi den bringer med seg uløselige avfallshåndteringsproblemer, hevder han.

– Det er en så stor fare for miljø og mennesker, slår Gulowsen fast.

Han mener debatten om kjernekraft i for stor grad preges av hva som er teknologisk interessant, ikke hva som er oppnåelig.

Med dagens teknologi er kjernekraft verken billig, trygt eller raskt.

– *På hvilken måte er moderne kjernekraft utrygge?*

– Eldre kjernekraftverk er åpenbart utrygge. Så kan man si at kjernekraftverk bygget fra 90-tallet og frem til i dag ikke har hatt store problemer. Men det krever en sikkerhetskultur som er på et enormt høyt nivå. Det kan gå galt. Den kulturen har vi ikke i Norge i dag. Risikoen for

akutte ulykker er mye mindre enn hva som har vært, men ikke fraværende, hevder Gulowsen.

Gulowsen støttes av mannen som var sjef for landets siste atomreaktor, Ole Christen Reistad. Han var reaktorsjef på Kjeller før anlegget ble nedlagt i 2019.

– Man må ta innover seg at det kan skje ulykker med disse anleggene. Tsjernobyl-ulykker er ikke sannsynlig, fordi dagens anlegg forhindrer strålingen fra å komme ut. Men skal man starte med en kjernekraft-industri må man akseptere risikoen det medfører. Det er et valg, sier Reistad.

Advarer mot EU splid

Den tidligere reaktorsjefen mener også uenighetene i Europa gir grunn til å være kritisk.

Reistad viser til splittelsene innad i EU om kjernekraft skal regnes som bærekraftig eller ikke. Hvis EU beslutter at det er bærekraftig vil industrien få tilgang til en rekke gunstige finansieringsmuligheter.

Stridighetene står særlig mellom Tyskland, som hevder det ikke er bærekraftig og Frankrike på den andre siden.

– Forutsigbarhet er veldig viktig i næringslivet og ellers. Mangelen på forutsigbarhet i Norge knyttet til Europa er et av de viktigste problemene med kjernekraft. Det er mangel på enighet og fellesskap i Europa her. Norge er ikke et isolert land i Europa, vi må forholde oss til andre, legger Reistad til.

Kjernekraft-entusiastene står likevel på sitt. Det er i praksis ingen store risikoelementer ved moderne kjernekraft, mener Klimavenner for kjernekraft.

– Om en demning ryker, kan titusener av mennesker omkomme. Om en moderne reaktor skulle sprekke, som de aldri gjør, er denne likevel inne i et kunstig fjell, og ingen vil omkomme, sier styremedlem Sæle i foreningen. Sæle viser til byggteknikken for nyere kjernekraft. De bygges inne i fjellhaller eller konstruerte haller armert av stål og betong.

– Fukushima-ulykken demonstrerte dette. 20.000 mennesker døde av tsunamien, nøyaktig null døde av stråling. Etter ulykken ble reaktorene likevel stengt ned, og energiproduksjonen ble i all hovedsak erstattet med kull- og gasskraft. Dette har ført til omtrent 30.000 nye dødsfall, som følger av luftforurensning, hevder Sæle.

Hva sier data og statistikk om kjernekraftens dødelighet?

– Ryker en reaktor av nyere type vil nøyaktig null mennesker dø, hevder NTNU professor Emblemsvåg.

– Jeg tror vi er for lammet av irrasjonell frykt her i landet, legger han til.

– Ikke farlig

Også kjernefysiker Sunniva Rose mener risikoelementet overdrives av motstanderne.

– Hvilken risiko? Det er ikke farlig. Jeg synes det er så rart at folk trekker opp risikobildet. Selv hvis du inkluderer ulykkene innenfor kjernekraft finnes det ingen tryggere energiform, slår hun fast.

– En stor gruppe mennesker som er negative til kjernekraft er negative fordi de ikke vet så mye om kjernekraft, de bare syns det høres skummelt ut. Mange tror at kjernekraft er mer dødelig og klimafiendtlig enn andre energiformer, men det motsatte er riktig, legger Rose til.

Hun mener også Naturvernforbundets leder overdramatiserer avfallsproblematikken.

– Absolutt all energiproduksjon bærer med seg farlig avfall. Kjernekraft er så enormt energitett, derfor blir også avfallet veldig mye mindre i forhold til energien produsert, hevder kjernefysikeren.

– **Dette er fantasiland**

Det er åpenbart uenigheter innad i fagmiljøet om hvilket risikobilde som males av kjernekraft. Hva med miljøgevinsten? Er den høy?

– En kilo uran eller thorium produserer omtrent fire millioner ganger mer energi enn kull. Det er også enorme utslipp forbundet med solceller og vindkraft, fordi det behøver sjeldne metaller som ofte utvinnes i Kina. Hvor fornybar er en teknologi som baserer seg på ikke-fornybart metall, spør Emblemsvåg ved NTNU retorisk.

Han mener gevinsten er høy. Kjernekraft er til og med fornybart hevder han.

– Det er 4,6 milliarder tonn uran i sjøvannet. Hvert år pumpes omtrent 16.000 tonn uran i sjøvannet fra jordskorpen.

Dette utsagnet får Gulowsen i Naturvernforbundet til å se rødt.

– Dette er fantasiland. Det er ingen kjernekraftreaktorer som drives av uran fra sjøvann. Det er også helt usannsynlig at det kommer til å satses på kommersielt på stor basis. Dette er ingen realitet. Kostnadene forbundet med dette ville også være ekstremt høyt og derfor lavt energiutbytte, sier Gulowsen.

– Disse poengene fra Emblemsvåg kjører debatten ut på sidelinjen. Jeg blir sjokkert over at han vil forurense diskusjonen med så urealistiske perspektiver. Da må han jo svare på hvilken tidslinje og kostnadsnivå en slik utvinning vil kreve, fortsetter han.

– *Ja, Emblemsvåg? Er det realistisk?*

– Ja, Japan, Kina og USA satser på dette. Kostnadene er noe høyere enn uranruver. Kostnadsanalysen fra IAEA viser at kostnaden kan bli så lav som topprisen for Uran i 2007. Jeg tror dette er løsningen på litt sikt, si innen 20 år, og da vil kjernekraftindustrien være den eneste som kan produsere uten å rote i jorden med store miljøødeleggelser, svarer Emblemsvåg.

– **Det industrielle grunnlaget er borte**

En som er kjent med atomreaktorens utfordringer er landets siste reaktorsjef, Ole Christen Reistad. Han peker særlig på to.

For det første, det er veldig dyrt.

– For noen år siden stengte svenskene en reaktor, av økonomiske grunner. Det har sitt opphav av at prisbildet i Skandinavia er litt annerledes enn på kontinentet, forteller Reistad.

For det andre, vi mangler kompetansen.

– Det industrielle grunnlaget for bygging av kjernekraft i Europa er delvis borte. Reaktoren som nettopp åpnet i Finland er langt på overtid og langt

over kost. Vi har ikke kunnskapene her i Europa til å konstruere generasjon tre-reaktorer. De vil med all sannsynlighet bygges i Sør-Korea eller Kina, fordi de er billigere og sikrere, mener den tidligere reaktorsjefen.

Kjernefysiker Sunniva Rose lar seg ikke overtale av dette argumentet.

– Hvis vi hadde sagt det da vi fant oljen i Nordsjøen hadde vi ikke hatt en slik industri i dag. Dette var noe som måtte bygges opp.

Jan Emblemsvåg ved NTNU støtter Rose.

– Politikerne og industrien var mot olje- og gasseventyret i sin tid. Tenk hva det kunne kostet oss om de fikk viljen sin, sier professoren.

Emblemsvåg har ingen tiltro på at politikerne vil snu i saken. Derfor må folket sette seg inn i saken og satse.

– Det skjer så mye på kjernekraft i verden. Det jeg er redd for er at alle ideer blir patentert før Norge i det hele tatt kommer på banen. Da kan kjernekraft løse strømutfordringene, men vi får ikke eksportert våre ideer, fordi vi må importere dem, forteller professoren.

Foretrekker energieffektivisering

Hvis vi ikke skal bygge kjernekraft, men likevel godta at kraftforbruket øker. Hva er så alternativet?

– Det eneste tiltaket som kan levere store mengder kraft til det norske strømmettet er massiv satsing på å utløse energisparepotensialet til norske bygg. Dette er det aller viktigste. Det er 10–15 TWH tilgjengelig på å investere i dette, sier Gulowsen i Naturvernforbundet.

Dette gjør at vi slipper å sette opp nye vindturbiner, solceller eller nye demninger i en tid fremover.

– Vi trenger mer energi, svarer Rose.

– Den energien må komme fra en kilde som lag

Er kjernekraftverk løsningen på økende kraftforbruk i Norge?

Helt klart, mener enkelte. Kraftoverskuddet forsvinner og kjernekraft løser problemer. Helt uaktuelt, mener andre. Det er en uakseptabel energikilde

Har vi noe å frykte?

De over 40 år husker kanskje Tsjernobyl-ulykken i 1986. Kan slike ulykker skje igjen? Eller er nyere kraftverk så sikre at selv vannkraft er mer farlig?

Miljøgevinst?

Hva så med miljøgevinsten? Er kjernekraft en grønn og fornybar energikilde eller en avfallsproduserende miljøversting?

Her får du svarene

I denne artikkelen har vi stilt disse spørsmålene til kjernefysiker Sunniva Rose, NTNU professor Jan Emblemsvåg, Naturvernforbundets leder Truls Gulowsen, Klimavenner for kjernekraft og sjefen for Norges siste atomreaktor, Ole Christen Reistad.

– Kjernekraft er en naturlig følgesvenn til det grønne skiftet, sier Jan Emblemsvåg som er professor ved NTNU. Han er positiv til kjernekraft. Det grønne skiftet forutsetter mer kraftkrevende industri som for eksempel datasentre. Da vil kraftoverskuddet forsvinne, mener han.

– Da kommer vi over på kjernekraft.

– *Hvorfor har vi ikke da begynt med det i Norge?*

– Vi har frem til nå ikke vært i en situasjon der vi må stille oss kritiske spørsmål om veien fremover. Så synes jeg også mediene har vært for ukritisk fokusert på ulempene ved gammel og utdatert kjernekraft som Tsjernobyl. Ingen i dag ville bygget noe som ligner på det man bygget på 80-tallet, slår han fast.

Kjernekraft til Norge? – Ja, absolutt

Hvis vi fikk muligheten. Burde nordmenn ønske et kjernekraftverk velkommen?

– Ja, absolutt. Behovet er absolutt til stede. Det som er sikkert er at vi trenger mer energi. Da må valget falle på den energikilden med lavest fotavtrykk, sier Steffen Sæle

Han styremedlem i Klimavenner for kjernekraft, en forening som har viet sitt arbeid til å skape aksept for kjernekraft i Norge. Sæle er sivilingeniør med spesialitet innenfor sikkerhet. Han er overbevist. Norge må satse på kjernekraft.

Han mener bruken av ressurser, arealer og maskiner er langt lavere enn andre energikilder.

Hva sier tilgjengelig data om dette?

Vi har innhentet data som er gjort tilgjengelig av geolog og geofysiker Jonny Hesthammer og Wouter Bell Gravendeel.

Har vi noe å frykte?

Er det en risiko forbundet med nyere kjernekraftverk?

– Nei. Jeg klarer ikke å se noen risikoelementer, annet enn av nærmest teoretisk karakter, sier Emblemsvåg.

Her møter han kraftig motbør fra Naturvernforbundet.

Truls Gulowsen er forbundets leder. Han mener kjernekraft er en uakseptabel energikilde, fordi den bringer med seg uløselige avfallshåndteringsproblemer, hevder han.

– Det er en så stor fare for miljø og mennesker, slår Gulowsen fast.

Han mener debatten om kjernekraft i for stor grad preges av hva som er teknologisk interessant, ikke hva som er oppnåelig.

Med dagens teknologi er kjernekraft verken billig, trygt eller raskt.

– På hvilken måte er moderne kjernekraft utrygge?

– Eldre kjernekraftverk er åpenbart utrygge. Så kan man si at kjernekraftverk bygget fra 90-tallet og frem til i dag ikke har hatt store problemer. Men det krever en sikkerhetskultur som er på et enormt høyt nivå. Det kan gå galt. Den kulturen har vi ikke i Norge i dag. Risikoen for akutte ulykker er mye mindre enn hva som har vært, men ikke fraværende, hevder Gulowsen.

Gulowsen støttes av mannen som var sjef for landets siste atomreaktor, Ole Christen Reistad. Han var reaktorsjef på Kjeller før anlegget ble nedlagt i 2019.

– Man må ta innover seg at det kan skje ulykker med disse anleggene. Tsjernobyl-ulykker er ikke sannsynlig, fordi dagens anlegg forhindrer strålingen fra å komme ut. Men skal man starte med en kjernekraft-industri må man akseptere risikoen det medfører. Det er et valg, sier Reistad.

Advarer mot EU splid

Den tidligere reaktorsjefen mener også uenighetene i Europa gir grunn til å være kritisk.

Reistad viser til splittelsene innad i EU om kjernekraft skal regnes som bærekraftig eller ikke. Hvis EU beslutter at det er bærekraftig vil industrien få tilgang til en rekke gunstige finansieringsmuligheter.

Stridighetene står særlig mellom Tyskland, som hevder det ikke er bærekraftig og Frankrike på den andre siden.

– Forutsigbarhet er veldig viktig i næringslivet og ellers. Mangelen på forutsigbarhet i Norge knyttet til Europa er et av de viktigste problemene med kjernekraft. Det er mangel på enighet og fellesskap i Europa her. Norge er ikke et isolert land i Europa, vi må forholde oss til andre, legger Reistad til.

Kjernekraft-entusiastene står likevel på sitt. Det er i praksis ingen store risikoelementer ved moderne kjernekraft, mener Klimavenner for kjernekraft.

– Om en demning ryker, kan titusener av mennesker omkomme. Om en moderne reaktor skulle sprekke, som de aldri gjør, er denne likevel inne i et kunstig fjell, og ingen vil omkomme, sier styremedlem Sæle i foreningen. Sæle viser til byggteknikken for nyere kjernekraft. De bygges inne i fjellhaller eller konstruerte haller armert av stål og betong.

– Fukushima-ulykken demonstrerte dette. 20.000 mennesker døde av tsunamien, nøyaktig null døde av stråling. Etter ulykken ble reaktorene likevel stengt ned, og energiproduksjonen ble i all hovedsak erstattet med kull- og gasskraft. Dette har ført til omtrent 30.000 nye dødsfall, som følger av luftforurensning, hevder Sæle.

Hva sier data og statistikk om kjernekraftens dødelighet?

– Ryker en reaktor av nyere type vil nøyaktig null mennesker dø, hevder NTNU professor Emblemsvåg.

– Jeg tror vi er for lammet av irrasjonell frykt her i landet, legger han til.

– Ikke farlig

Også kjernefysiker Sunniva Rose mener risikoelementet overdrives av motstanderne.

– Hvilken risiko? Det er ikke farlig. Jeg synes det er så rart at folk trekker opp risikobildet. Selv hvis du inkluderer ulykkene innenfor kjernekraft finnes det ingen tryggere energiform, slår hun fast.

– En stor gruppe mennesker som er negative til kjernekraft er negative fordi de ikke vet så mye om kjernekraft, de bare syns det høres skummelt ut.

Mange tror at kjernekraft er mer dødelig og klimafiendtlig enn andre energiformer, men det motsatte er riktig, legger Rose til.

Hun mener også Naturvernforbundets leder overdramatiserer avfallsproblematikken.

– Absolutt all energiproduksjon bærer med seg farlig avfall. Kjernekraft er så enormt energitett, derfor blir også avfallet veldig mye mindre i forhold til energien produsert, hevder kjernefysikeren.

– Dette er fantasiland

Det er åpenbart uenigheter innad i fagmiljøet om hvilket risikobilde som males av kjernekraft. Hva med miljøgevinsten? Er den høy?

– En kilo uran eller thorium produserer omtrent fire millioner ganger mer energi enn kull. Det er også enorme utslipp forbundet med solceller og vindkraft, fordi det behøver sjeldne metaller som ofte utvinnes i Kina. Hvor fornybar er en teknologi som baserer seg på ikke-fornybart metall, spør Emblemsvåg ved NTNU retorisk.

Han mener gevinsten er høy. Kjernekraft er til og med fornybart hevder han.

– Det er 4,6 milliarder tonn uran i sjøvannet. Hvert år pumpes omtrent 16.000 tonn uran i sjøvannet fra jordskorpen.

Dette utsagnet får Gulowsen i Naturvernforbundet til å se rødt.

– Dette er fantasiland. Det er ingen kjernekraftreaktorer som drives av uran fra sjøvann. Det er også helt usannsynlig at det kommer til å satses på kommersielt på stor basis. Dette er ingen realitet. Kostnadene forbundet med dette ville også være ekstremt høyt og derfor lavt energiutbytte, sier Gulowsen.

– Disse poengene fra Emblemsvåg kjører debatten ut på sidelinjen. Jeg blir sjokkert over at han vil forurense diskusjonen med så urealistiske perspektiver. Da må han jo svare på hvilken tidslinje og kostnadsnivå en slik utvinning vil kreve, fortsetter han.

– *Ja, Emblemsvåg? Er det realistisk?*

– Ja, Japan, Kina og USA satser på dette. Kostnadene er noe høyere enn urangruver. Kostnadsanalysen fra IAEA viser at kostnaden kan bli så lav som topprisen for Uran i 2007. Jeg tror dette er løsningen på litt sikt, si innen 20 år, og da vil kjernekraftindustrien være den eneste som kan produsere uten å rote i jorden med store miljødeleggelser, svarer Emblemsvåg.

– **Det industrielle grunnlaget er borte**

En som er kjent med atomreaktorens utfordringer er landets siste reaktorsjef, Ole Christen Reistad. Han peker særlig på to.

For det første, det er veldig dyrt.

– For noen år siden stengte svenskene en reaktor, av økonomiske grunner. Det har sitt opphav av at prisbildet i Skandinavia er litt annerledes enn på kontinentet, forteller Reistad.

For det andre, vi mangler kompetansen.

– Det industrielle grunnlaget for bygging av kjernekraft i Europa er delvis borte. Reaktoren som nettopp åpnet i Finland er langt på overtid og langt over kost. Vi har ikke kunnskapene her i Europa til å konstruere generasjon tre-reaktorer. De vil med all sannsynlighet bygges i Sør-Korea eller Kina, fordi de er billigere og sikrere, mener den tidligere reaktorsjefen.

Kjernefysiker Sunniva Rose lar seg ikke overtale av dette argumentet.

– Hvis vi hadde sagt det da vi fant oljen i Nordsjøen hadde vi ikke hatt en slik industri i dag. Dette var noe som måtte bygges opp.

Jan Emblemsvåg ved NTNU støtter Rose.

– Politikerne og industrien var mot olje- og gasseventyret i sin tid. Tenk hva det kunne kostet oss om de fikk viljen sin, sier professoren.

Emblemsvåg har ingen tiltro på at politikerne vil snu i saken. Derfor må folket sette seg inn i saken og satse.

– Det skjer så mye på kjernekraft i verden. Det jeg er redd for er at alle ideer blir patentert før Norge i det hele tatt kommer på banen. Da kan kjernekraft løse strømutfordringene, men vi får ikke eksportert våre ideer, fordi vi må importere dem, forteller professoren.

Foretrekker energieffektivisering

Hvis vi ikke skal bygge kjernekraft, men likevel godta at kraftforbruket øker. Hva er så alternativet?

– Det eneste tiltaket som kan levere store mengder kraft til det norske strømnettet er massiv satsing på å utløse energisparepotensialet til norske bygg. Dette er det aller viktigste. Det er 10–15 TWH tilgjengelig på å investere i dette, sier Gulowsen i Naturvernforbundet.

Dette gjør at vi slipper å sette opp nye vindturbiner, solceller eller nye demninger i en tid fremover.

– Vi trenger mer energi, svarer Rose.

– Den energien må komme fra en kilde som lages uten å påføre klima og miljø store skader. Da kommer kjernekraft godt ut, legger hun til.